JOHN RODERKERKEN

GEBRUIK JE KOP, JOH!

Waarom we domme dingen
doen en zeggen.
Met Rotterdams commentaar.

DIRECT. GROF. ZONDER SIERBESTRATING.

Gebruik je kop, joh!

Waarom we domme dingen doen en zeggen. Met Rotterdams commentaar.

Eerst een bakkie. Dan de waarheid.

John Roderkerken

Satirische fictie. Kees en de overige personages zijn verzonnen. De Rotterdammer in dit boek spreekt voor zichzelf, niet namens een hele stad.

INHOUD

Waar je kop gebleven is

Eerst een bakkie. Dan de waarheid. 6

Deel I · Een kop vol overtuiging 8

1. Ik weet het honderd procent zeker 9

2. Ik heb het gelezen, dus het klopt 11

3. Die handleiding heb ik niet nodig 13

4. De navigatie zal het wel weten 15

5. Maar hij was afgeprijsd 17

6. Het ligt altijd aan dat kutding 19

Deel II · Je mond was er alvast 21

7. Het was maar een grapje 22

8. Zo ben ik nou eenmaal 24

9. Ik ben tenminste eerlijk 26

10. Met alle respect 28

11. Dat heb ik nooit gezegd 30

12. Laat mij even uitpraten 32

Deel III · Kijk mij eens normaal doen 34

13. Niemand gaat mij vertellen wat ik moet doen 35

14. Dat doen we hier al twintig jaar zo 37

15. Iedereen doet het toch 39

16. Wacht, eerst een foto 41

17. Het gaat mij niet om status 43

18. Ik zeg gewoon wat de rest denkt 45

Deel IV · Druk zijn is ook een hobby 47

19. Ik heb het zo verschrikkelijk druk 48

20. We moeten beter communiceren 50

21. Daar kan ik ook niks aan doen 52

22. Als ik het zelf doe, gaat het sneller 54

23. Dat zal wel een domme vraag zijn 56

24. Goed bedoeld is toch ook wat waard 58

Deel V · Jij zat er zelf ook bij 60

25. Ik had geen keus 61

26. Morgen ga ik er echt aan beginnen 63

27. Vanaf maandag word ik een ander mens 65

28. Ik stuur dat bericht nu gewoon 67

29. Ja, maar jij doet dat ook 69

30. Dat weet ik eigenlijk niet 71

Een grote bek is nog geen gebruiksaanwijzing 73

Maandagochtend 76

VOORAF

Eerst een bakkie. Dan de waarheid.

Er zijn mensen die iets doms doen en daarna denken: dat was niet handig. Dat zijn prettige mensen. Daar valt mee te werken.

Er zijn ook mensen die iets doms doen, daar drie verklaringen voor verzinnen en vervolgens vinden dat jij te negatief bent. Daar gaat dit boek over. Onder andere. Want als ik eerlijk ben, heb ik zelf ook weleens bij die tweede groep op de ledenlijst gestaan.

Aan de tafel bij het raam zit Kees. Kees bestaat voor dit boek. Hij komt uit Rotterdam, drinkt koffie die nergens naar onderweg hoeft te zijn en vindt dat een probleem meestal langer duurt zodra iemand er een Engelse naam aan geeft.

Hij is geen woordvoerder van de stad. Rotterdam heeft genoeg verschillende mensen om elkaar dagelijks grondig verkeerd te begrijpen. Kees is één Rotterdammer. Een verzonnen man met een grote bek, een scherp oog en een geweten dat doorgaans iets later binnenkomt dan zijn eerste reactie.

Ik leg hem situaties voor. Mensen die hun handleiding weggooien en daarna de fabrikant bellen. Mensen die roepen dat geld niet gelukkig maakt terwijl ze jou nog vijftig euro moeten betalen. Mensen die zichzelf authentiek noemen omdat ze nooit hun excuses aanbieden.

Kees luistert. Soms maar half, wat niet altijd in zijn voordeel werkt.

'Weet je wat het is?' zegt hij. 'Iedereen heeft tegenwoordig recht op een mening, maar niemand voelt zich verplicht er eerst even over na te denken.'

Hij neemt een slok.

'Ik ook niet altijd. Schrijf dat er wel bij. Anders lijkt het weer of ik de paus van de verstandige beslissingen ben.'

Dat wordt hij dus niet. Dit boek is geen wetenschappelijk handboek en Kees stelt geen diagnoses. We kijken naar herkenbaar gedrag: waarom een excuus soms verleidelijker is dan een oplossing, waarom we liever gelijk hebben dan bijleren, en waarom onze mond vaak al vertrokken is voordat ons verstand zijn jas heeft gevonden.

De verklaringen komen uit het dagelijks leven. De reacties van Kees ook, alleen heeft hij bij de uitwerking duidelijk geen afdeling communicatie geraadpleegd.

Hij maakt fouten. Ik maak fouten. U vermoedelijk ook. Dat laatste zeg ik voorzichtig, want u hebt dit boek in handen en ik ben niet gek.

Kees wel een beetje.

'Begin nou maar,' zegt hij. 'Je voorwoord staat alweer langer in de weg dan een bestelbus op de Coolsingel.'

DEEL I

Een kop vol overtuiging

Zeker weten is fijn. Iets weten is ook handig.

HOOFDSTUK 1

1. Ik weet het honderd procent zeker

'Die zaak zit daar al dertig jaar,' zegt de man.

Ik vertel dat het pand twaalf jaar geleden is gebouwd.

'Nou, dan zat het er daarvoor ook al.'

Dit is een bijzonder soort zekerheid. Ze heeft geen feiten nodig, alleen ruimte om steeds iets verder achteruit te lopen. Een normaal mens zou zeggen dat hij zich vergist. Deze man heeft inmiddels besloten dat gebouwen optioneel zijn voor de geschiedenis van zijn gelijk.

Kees kijkt over de rand van zijn kopje.

'Als jij honderd procent zeker bent, zet ik eerst mijn fiets op slot.'

Het probleem is niet dat de man iets verkeerd onthoudt. Ik heb zelf een geheugen waarin belangrijke informatie geregeld achter een liedje uit 1987 ligt. Het probleem begint wanneer een herinnering wordt opgewaardeerd tot staatsdocument.

Wie twijfelt, moet iets controleren. Wie zeker is, mag gaan zitten. En wie al hardop zeker is geweest, moet ook nog terugkomen op zijn woorden. Dat is voor sommige mensen zwaarder dan een bankstel naar driehoog tillen.

Ik pak mijn telefoon. Een foto van de bouw. Datum erbij.

'Ja,' zegt hij, 'op internet kun je alles zetten.'

De werkelijkheid is nu verdacht geworden. Hij had alleen een jaartal hoeven aanpassen, maar heeft uit zelfbehoud besloten de hele informatievoorziening buiten werking te stellen.

'Luister,' zegt Kees. 'Je geheugen is geen kadaster, pik. Dat jij iets met veel lucht uit je neus vertelt, maakt het nog niet waar.'

De man vindt hem onaardig. Dat is begrijpelijk. Kees is ook onaardig. Alleen klopt zijn jaartal toevallig beter.

Even later zeg ik dat ik hier vorige week ook koffie heb gedronken.

'Dat was dinsdag,' zegt Kees.

'Woensdag. Honderd procent.'

Hij legt langzaam zijn kopje neer.

Ik hoor mezelf. Dat is vandaag de eerste bruikbare informatie.